

ACK DU MIN MODER – EPISTEL NR 23
ALAS! MY MOTHER – EPISTLE NB 23

by Carl Michael Bellman

1. Ack, du min moder, säj vem dig sände just till min faders säng!
1. Alas! my mother; tell me who sent you to my fathers bed!

Du första gnistan till mitt liv upptände; ack, jag arma dräng!
You lightened the first spark of my life; woe, I'm a wretched lad!

Blott för din låga bär jag min plåga,
If not for your desire, I wouldn't carry this burden,

vandrar trött min stig.
(I would not) wearily wander my (life's) path.

Du låg och skalka;
You lay there, fooling (around);

när du dig svalka, brann min blod i dig.
when you cooled yourself, my blood (already) was burning inside of you.

Du bort haft lås och bom för din jungfrudom.
Your virginity should have been kept under lock and key.

2. Tvi den paulunen, tvi ock det verke man till din brudsäng tog!
2. Fie upon that bed, fie upon that act your man performed in your bridal bed!

Tvi dina ögon och ditt jungfrumärke, som min far bedrog!
Fie upon your eyes and on your virginity, that made a fool of my father!

Tvi ock den stunden, då du blev bunden och din tro förskrev!
Fie upon that moment, when you were tied (in marriage) and pledged your faith!

Tvi dina fötter, då du blev trötter och i sängen klev!
Fie upon your feet, when you got tired and climbed into you bed!

Ell' kanske på ett bord, att min bild blev gjord.
Or perhaps it was upon a table, that my image was created.

3. Ett troget hjärta platt jag föraktar; tvi både far och mor!
3. A faithful heart I plainly despise; fie upon father and mother both!

Här ligger jag i rännsten och betraktar mina gamla skor.
Here I lie in the gutter, looking at my old shoes.

Tvi tocka hasor! Rocken i trasor!
Fie upon those (ugly) trousers! The coat (is) in tatters!

Skjortan svart som sot!
The shirt (is) black as soot!

Si på halsduken, lammskinnsperuken och min sneda fot!
Behold my neckerchief, (behold) my wig of lambskin, and my twisted foot!

Det kliar på min kropp; kom och hjälp mig opp.
My body is itching; come, help me get up.

4.Känn mina händer magra och kalla darra vid larm och då;
4.Feel my hands, bony and cold, (how they) tremble by uproar and thunder;

se dem av vanmakt vid min sida falla liksom vissna strån.
see how they, powerless, fall to my side, (just) like wilted grass-blades.

Ögon och kinder, allt sammanbinder dubbel skröplighet.
Eyes and cheeks, (they) all hold together (my) double decrepitude.

Himmel, min tunga orkar ej sjunga om den fröjd jag vet;
God! my tongue doesn't have the strength to sing about the pleasures I know of;

om kärleksro och kval och en full pokal.
about the joys and sufferings of love, and of a full goblet.

5.Läska min tunga, ack! söta safter, spriden i kärlden ljud!
5.Quench my thirst, oh! (you) sweet juices, resound in your vessels!

Jag är en hedning, hjärta, mun och krafter dyrka vinets gud.
I am a pagan: my heart, my mouth, and my strength worship the god of wine.

Fattig, försupen, i denna strupen finns min rikedom.
(I am) poor, and a drunkard (too): in this gullet my wealth resides.

I alla öden, i bleka döden läskar jag min gom,
Through all fortunes, unto my bleak death, I will refresh my palate,

och i min sista stund glaset för till mund.
and in my last (living) moment, I will lift the glass to my mouth.

6.Men krogdörrn öppnas, luckorna skruvas;
6.But (see)! the tavern door is opened, the shutters likewise;

ingen i staden klädd.
no-one in town is (yet) dressed.

Stjärnan av morgonrodnan liksom kuvas ned i molnens bädd;
The star is subdued by the aurora, as if it were pushed down into the clouds' foundation;

solstrålar strimma, kyrktornen glimma,
the sun-beams are gleaming, the church-steeple is glistening;

luften blir så ljum.
the air is turning (so) balmy.

Var är nu kappan? Här ser jag trappan
(Now) where is my coat? Here I see the stairs

ned till Bacchi rum.
(that lead) down to the rooms of Bacchus.

Giv mig en sup, min själ törstar snart ihjäl.
Give me a drink! my soul will soon be dying from thirst.

7.Nå så gutår, jag vill mig omgjorda,
7.Well, cheers! I want to pull myself together,

ragla till bord och stop.
(and) stagger to the table and to the beaker.

Nu ska de styva leder bliva smorda, smorda allihop.
Now my stiff joints will be lubricated, all of them.

Hurra, kurage! Lustigt, bagage!
Hurrah! courage! (Be) joyful, (you) luggage!

Friskt i flaskan, hej!
Ho, drink sprightly from the bottle!

Nu är jag modig, tapper och frodig, och jag fruktar ej.
Now I'm brave, bold, and sleek, and I'm not afraid (any more).

Ännu en sup ell' par! Tack, min mor och far.
(Give me) yet another drink, or (give me) two! Thank you, my mother and father!

8.Tack för vart sänglag,
8.Thanks for each (of your) bedding;

skål för var trogen, som gjort vid brudstoln sväng;
here is to each faithful (spouse), that got married;

tack du som virket högg och drog ur skogen
thanks to you, who cut the lumber and moved it from the woods

till min födslosäng;
for the bed where I was birthed;

tack för din låga, för din förmåga, du min gamla far!
thank you for your passion and for your potency, (you) my old man!

Kunde vi råkas, skule vi språkas, supa några dar.
If we could meet, then we would talk, (and) drink for a couple of days.

Min bror du bliva skull' och som jag så full.
You would become my brother, and just as drunk as I (am).

Translation by Eva Toller, 2010